

Hede og skulde undersøge den, blev der blot spurgt ham, hvad han vilde have i Erstatning, og saa har Manden foreløbig svaret: Ja, en 20 Kr. pr. Vognladning. Nu er det maaske nok givet, at Manden vilde have ladet sig nøje med en Del mindre, men naar man skal forlange en Pris for en Genstand, er man jo dog ikke tilbøjelig til at forde en Sum, som man mener ligger under det, Køberen vil give. Derimod er man tilbøjelig til at tænke som saa: Vil Køberen ikke give det, jeg forlanger, saa kan han jo gøre et Bud, og saa kan vi se at naa til en Overenskomst. Men Manden fik — efter hans egne Udtalelser og for Resten ogsaa efter Udtalelser af Mænd, der var til Stede, — ikke anden Forespørgsel end denne, og han hørte ikke mere til Sagen. Men saa kom Kommissionen altsaa ud og takserede hans Hede, og den blev sat til en Pris af 175 Kr. pr. ha minus de 200 Kr., han skulde betale de to Mænd, han tidligere havde solgt Brunkullene til.

Manden mener, at han er blevet en lille Smule overlegent behandlet, og det fremgaar ogsaa af Udtalelser fra de Mænd, som hørte paa Forhandlingen. Men det synes ogsaa at fremgaa af en Artikel, som staar at læse i „Politiken“ for 16. September. Der staar der adskilligt, som er af Interesse i denne Forbindelse, bl. a., at naar Staten ikke længere vil benytte hans Jord til Brydning af Brunkul, kan den overlades ham igen. Det er nu uvist, om han nogen Sinde faar den, men det er jo en Mulighed. Endvidere skrives der bl. a., at naar Manden faar sin Jord tilbage, er det i kulegravet Tilstand. Nu vil jeg nok spørge ærede Landmænd, som har en lille Smule Forstaaelse af, hvad det vil sige at kulegrave Jord, om det er en heldig Maade at faa sin Jord kulegravet paa, naar vi véd, at Kullene ligger indtil 10 Fod ned i Jorden. At faa den Masse løst Sand gravet op, som utvivlsomt vil blive ført ud over en stor Hede-strækning, langt ud over de Arealer, der er eksproprierede af hans Jord — den Slags Kulegravning tror jeg ikke er til Fordel for Manden.

Der er endnu en Ting, som er ganske interessant. Den Gang Kommissionen kom derud, spurgte Kommissarius Manden ud om Forholdene, og der blev sat en Pris, som Manden imidlertid ikke var tilfreds med, nemlig 2 Øre pr. Ton. Dersom den Kulmængde, der antages at være til Stede, virkelig er til Stede, vilde denne Pris, efter hvad der fremgaar af Referatet i Bladet, betyde en Tvangskøbsum paa 7,000 Kr. Da den nævnte Betaling var skrevet ind i

Protokollen, og denne blev oplæst for Manden, er det muligt, at han har rakt sin Haand ud efter Protokollen, det véd jeg ikke, men han er meget godmodig og tilbageholdende, saa jeg kan ikke tro, han er optraadt paa nogen usømmelig Maade. Der staar imidlertid i Referatet, at han rakte Haanden ud efter Protokollen, og at Kammerherren saa spurgte: Hvad vil De med den? hvortil Manden svarede: „A vil sjæl skryw noe i æ Prutokol“. Der staar saaledes i Referatet — den Mand, der her giver sig ud for at kunne skrive Jysk, kan nu ikke, men det bliver hans Sag. Historien er imidlertid blevet fortalt mig paa en anden Maade, som jeg synes er lidt mere rimelig. Den Gang Manden hørte, hvor lille Betaling han skulde have for sin Hede, der nu skulde eksproprieres, har han maaske rakt Haanden ud efter Protokollen, fordi han gerne vilde tilføje en Bemærkning, vel sagtens en Protest i Protokollen. Dertil har saa Kommissarius sagt: Nej, vil du have en Protokol, kan du selv købe en og skrive i den. Dersom denne Beretning er rigtig, synes jeg ikke, hans Optraeden er særlig imødekommende overfor Manden.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa de mange Enkeltheder, som forhaabentlig snart vil blive omtalt mere indgaaende af det ærede Medlem fra Herning (Westergaard). Vi har jo hørt en lille Diskussion mellem det ærede Medlem fra Herning, det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) og det ærede Medlem fra Rønne (Hauge). Det ærede Medlem fra Rønne holdt en grumme lang Forsvarstale for Brændselsnævnet; mig forekom det i Grunden, at der nok var mange Ord, men lidt af virkeligt Forsvar. Under Diskussionen forleden mellem de samme ærede Medlemmer syntes jeg rigtignok, at det ærede Medlem blev slemt Bet; men det kan der jo være forskellige Meninger om. Jeg har fremdraget Sagen med den Mulighed for Øje, at Rigsdagen paa en eller anden Maade tager den op. Det er mine Vælgere derovre i Nærheden, som har anmodet mig om at bringe den frem, for vi synes ikke, der er sket Manden hans fulde Ret. Det er en stor Værdi, der ligger i hans Jord, og efter Grundloven er Ejendomsretten ukrænkelig, Staten kan kun gøre Brug af en Mands Ejendom, naar der ydes ham fuld Erstatning. Men det er det, man synes der ikke er sket her. Om man skal have en Kontrollkommission, eller hvorledes man skal bære sig ad, skal jeg ikke udtale mig om. Jeg har blot villet bringe Sagen frem i det Haab at bidrage til, at den paa en eller anden Maade bliver under-